



**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

GRAD PULA-POLA

**Povjerenstvo za provedbu
lokalnog referendumu**

**REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA**

CITTÀ DI PULA-POLA

**Commissione per lo svolgimento
del referendum locale**

KLASA: 024-01/22-01/680

URBROJ: 2163-7-03-04-0306-22-11

Pula, 12. rujna 2022.

Na temelju članka 23. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 33/96, 92/01, 44/06, 58/06, 69/07, 38/09, 100/16, 73/17, dalje u tekstu: Zakon o referendumu), te članka 118. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20, 37/21) Povjerenstvo za provedbu lokalnog referendumu donosi

**OBVEZATNE UPUTE BROJ - LR VI.
O pravima i dužnostima promatrača političkih stranaka,
nevladinih udruga i stranih promatrača**

I. PRAVO PROMATRANJA

Pravo promatrati provedbu lokalnog referendumu te rad tijela za provedbu lokalnog referendumu imaju:

- promatrači političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj (dalje: promatrači političkih stranaka),
- promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koja djeluje na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (dalje: promatrači nevladinih udruga)
- promatrači međunarodnih organizacija koje djeluju u Republici Hrvatskoj (dalje: strani promatrači).

II. POTVRDA O SVOJSTVU PROMATRAČA

1) Promatrači političkih stranaka

Politička stranka dužna je promatraču kojeg je odredila izdati potvrdu o svojstvu promatrača za promatranje lokalnog referendumu i rada tijela za provedbu lokalnog

referenduma. Potvrdu izdaje i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke, odnosno osoba određena statutom ili odlukom donesenom na temelju statuta stranke.

2) Promatrači nevladinih udruga

Nevladine udruge koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i referendumu i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava imaju pravo pratiti postupak provedbe lokalnog referendumu te promatrati rad svih tijela za provedbu lokalnog referendumu. Nevladine udruge dužne su promatraču kojeg su odredile izdati potvrdu o svojstvu promatrača.

3) Strani promatrači

Strani promatrači imaju pravo promatrati postupak provedbe lokalnog referendumu te rad svih tijela za provedbu lokalnog referendumu.

III. DOZVOLA ZA PROMATRANJE

Političke stranke, nevladine udruge i strani promatrači koji namjeravaju promatrati provedbu lokalnog referendumu dužni su najkasnije do **3. listopada 2022. do 24,00 sati** zatražiti od povjerenstva za provedbu lokalnog referendumu izdavanje dozvole za promatranje lokalnog referendumu.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole političke stranka i nevladina udruga mora dostaviti popis svojih promatrača kojima su ili će izdati potvrdu o svojstvu promatrača i presliku rješenja o upisu u Registar političkih stranaka odnosno u Registar udruga. Popis mora sadržavati imena promatrača s naznakom tijela za koje se predlaže nazočnost promatrača.

Na temelju zahtjeva za izdavanje dozvole za promatranje povjerenstvo za provedbu lokalnog referendumu izdati će promatraču potvrdu o pravu na promatranje provedbe lokalnog referendumu koju je promatrač dužan posjedovati na biračkom mjestu i dati je na uvid biračkom odboru, a također će mu predati i službenu iskaznicu koju je promatrač dužan istaknuti na vidljivom mjestu.

Zahtjev se podnosi putem elektroničke pošte na obrascu LRGP-8 - Zahtjev za izdavanje dozvole za promatranje lokalnog referendumu propisanom Obvezatnim uputama broj – LR II. koje su objavljene na mrežnoj stranici Grada Pule-Pola.

IV. PRAVA I OBVEZE PROMATRAČA

Promatrač je dužan:

- tijelu za provedbu lokalnog referendumu čiji rad namjerava promatrati predočiti potvrdu koju mu je izdalo Povjerenstvo za provedbu lokalnog referendumu i javnu ispravu na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi identitet promatrača
- nositi vidljivo istaknuto službenu iskaznicu za cijelu vrijeme promatranja provedbe lokalnog referendumu i rada svih tijela za njegovu provedbu.

Promatraču je dopušteno:

- promatrati cijelokupni postupak provedbe lokalnog referendumu, a osobito glasovanje, rad tijela nadležnih za provedbu lokalnog referendumu i uvid u cijelokupni materijal
- nazočiti radu tijela nadležnih za provedbu lokalnog referendumu te upozoravati na

uočene nepravilnosti

- tražiti presliku ili prijepis zapisnika o radu tijela nadležnih za provedbu lokalnog referenduma čiji je rad promatrao
- nazočiti radu odbora za provedbu glasovanja na lokalnom referendum (dalje: odbor) od pripremanja glasačkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića, utvrđivanja rezultata glasovanja i promatranja dostave glasačkog materijala odboru, ispunjavanju zapisnika o radu odbora te predaju glasačkog materijala nadležnom povjerenstvu (primopredaji materijala),
- stavljati obrazložene primjedbe na rad tijela nadležnih za provedbu lokalnog referenduma i to u zapisnik o radu tijela ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad tijela
- izvršiti uvid u materijal za provedbu lokalnog referenduma sve do proglašenja konačnih rezultata glasovanja
- dolaziti i odlaziti s biračkog mjesta, ne remeteći postupak glasovanja i rad odbora.

Promatraču nije dopušteno:

- ometati rad tijela za provedbu lokalnog referenduma,
- odgovarati na eventualne upite birača, a u slučaju da mu se birač obrati, dužan je uputiti ga predsjedniku ili članu odbora,
- fotografirati, tonski ili video snimati rad tijela za provedbu lokalnog referenduma,
- nositi oznaće, značke, fotografije, promotivni ili drugi materijal koji može utjecati na birače ili na bilo koji drugi način aktivno ili pasivno utjecati na birače.

V. OBVEZE I OVLASTI TIJELA ZA PROVEDBU LOKALNOG REFERENDUMA

Tijela za provedbu lokalnog referendumu dužna su promatračima omogućiti promatranje svojeg rada.

Tijelo za provedbu lokalnog referendumu čiji rad se promatra ne smije isključiti promatranje, već smije samo ograničiti broj promatrača, ako nedostatak prostora ili drugi neotklonjivi razlozi ne dopuštaju istovremeno promatranje svim promatračima (npr. epidemiološke mjere, sigurnosni razlozi, utjecanje na tajnost glasovanja i sigurnost i dr.). Pritom broj promatrača pojedine političke stranke odnosno nevladine udruge ne smije biti manji od jednog promatrača.

Predsjednik tijela za provedbu lokalnog referendumu usmeno će opomenuti promatrača koji ometa rad tijela za provedbu lokalnog referendumu. Ako promatrač unatoč opomeni nastavi s ometanjem, predsjednik tog tijela ovlašten je naložiti njegovo udaljavanje.

Predsjednik odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, vodeći računa o tome da se glasovanje provodi neometano, uz puno poštivanje tajnosti glasovanja i sigurnosti birača, kao i nakon zatvaranja mesta za glasovanje.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije.

VI. NEUTRALNOST IZRAZA I STUPANJE NA SNAGU

Izrazi koji se koriste u ovim obvezatnim uputama, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Ove obvezatne upute stupaju na snagu danom objave na mrežnoj stranici Grada Pule-Pola.

Predsjednik
Igor Rakić

